

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/59/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514203071
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3514203071.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a sudkýň Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovcej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti T.: T., nar. XX.XX.XXXX a A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny U. G. nad H., deti rodičov: Ing. L. T., bytom U. G. nad H., L. XXXX/XX, právne zastúpená JUDr. G. V., advokátkou so sídlom v U. G. nad H., D. XX a D. T., bytom N. E. XX, o zvýšenie výživného, na odvolanie matky maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, zo dňa 11. marca 2015, č.k. 5P/67/2014-52 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na maloletého T., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 83,- eur na sumu 130,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2014 a z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca na maloletú A., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 50,- eur na sumu 90,- eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2014, ktoré sumy j e o t e c p o v i n n ý platiť k rukám matky detí vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Vo výroku o nedoplatku na zročnom výživnom u maloletého Huga a maloletej Ruth rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zvýšil vyživovaciú povinnosť otca na maloletého T. zo sumy 83,- eur na sumu 110,- eur s účinnosťou od 01.09.2014, a zároveň zvýšil vyživovaciú povinnosť otca na maloletú A. zo sumy 50,- eur na sumu 80,- eur s účinnosťou od 01.04.2014, uvedené sumy uložil otcovi platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého T. za obdobie od 01.09.2014 do 31.03.2015 vo výške 189,- eur uložil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku do zaplatenia k rukám matky pod stratou výhody splátok. Nedoplatok na zročnom výživnom u maloletej A. za obdobie od 01.04.2014 do 31.03.2015 vo výške 360,- eur uložil otcovi splácať v mesačných splátkach po 15,- eur spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia k rukám matky dieťaťa pod stratou výhody splátok. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.01.2009 (správne 04.11.2009), č.k. 2C/15/2009-71 v časti vyživovacej povinnosti na maloleté deti. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil s poukazom na ust. § 62 ods. 1, 2, 5, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine ako aj na výsledky vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že od doby, kedy bolo súdom naposledy rozhodnuté o výživnom došlo k zmene pomerov, ako na strane maloletých detí, tak aj na strane oboch rodičov. Maloletá v čase rozhodovania navštevovala prvý stupeň základnej školy, v súčasnosti navštevuje druhý stupeň a maloletý T. bol žiakom druhého stupňa základnej školy, v súčasnosti od 01.09.2014 je žiakom gymnázia. Potreby detí boli podstatne nižšie tak v oblasti uspokojovania základných životných potrieb ako je strava, oblečenie, obuv a podobne, ale aj v oblasti

vzdelávania a zvýšených nákladov na zdravotnú starostlivosť. K určitej, avšak nie k zásadnej zmene došlo na strane matky, ktorá v čase podania návrhu dosahovala príjem vo výške 660,41 eur mesačne a v súčasnosti dosahuje príjem 792,58 eur. K zmene pomerov došlo aj u otca, ktorý v čase posledného rozhodovania výživného bol v evidencii úradu práce a v súčasnosti má príjem vo výške 728,44 eur. Súd po zhodnotení zmeny pomerov, ktorá nastala zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého T. zo sumy 83,- eur na 110,- eur mesačne, a to od 01.09.2014, kedy maloletý nastúpil na strednú školu a u malotej A. zo sumy 50,- eur na 80,- eur s účinnosťou od 01.04.2014, kedy bol podaný návrh na zvýšenie výživného a kedy už maloletá navštevovala druhý stupeň základnej školy. Súd mal za to, že zvýšené výživné je v súlade s potrebami maloletých detí s poukazom na vyčíslené nevyhnutné náklady spojené s výchovou, výživou a vzdelávaním detí a je aj v možnostiach a schopnostiach oboch rodičov podieľať sa spoločne na zvýšených nákladoch spojených s výživou, výchovou a vzdelávaním ich detí. Vyčíslený nedoplatok na zročnom výživnom u maloletého T. od 01.09.2014 do 31.03.2015 vo výške 189,- eur ($110 \times 7 - 83 \times 7 = 189$), súd povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 10,- eur a nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú A. za obdobie od 01.09.2014 (správne od 01.04.2014) do 31.03.2015 vo výške 360,- eur (80×12 mesiacov - $50 \times 12 = 360$), súd povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 15,- eur. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohol začať aj bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie matka maloletých detí, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že súd vyhovie jej návrhu a výživné na maloleté deti bude zvýšené u maloletého T. na sumu 200,- eur mesačne a na maloletú A. na sumu 150,- eur mesačne, u oboch od 01.04.2014. Namietala, že súd nedostatočným spôsobom zhodnotil všetky dôkazy v zmysle § 132 O.s.p. . Poukázala na to, že starostlivosť a výchovu maloletých detí zabezpečuje výlučne ona, otec detí sa inak ako doteraz stanoveným výživným na ich výžive nepodieľal. Celkové priemerné mesačne nevyhnutné náklady spojené s výživou a výchovou maloletých detí sú 250,- eur na každé dieťa, a to na učebnice, školské potreby, školské príspevky, dopravu do školy, mimoškolské aktivity, zvýšené náklady týkajúce sa zdravotnej starostlivosti, návštevy kardiológa, očného lekára a alergológa, poisťky detí. Nevyhnutné mesačné náklady spojené s užívaním bytu u nej predstavujú sumu 331,64 eur, teda celkové mesačné nevyhnutné výdavky sú 581,64 eur. Potom je potrebné uhrádzať deťom ošatenie, obuv, hygienické potreby, spoločenské a kultúrne vyžitie. Keď od jej príjmu 1.028,78 eur, ktorý dosahovala v čase rozhodovania súdu (priemerná mzda 792,58 eur + prídavky 46,20 eur + súdom stanovené výživné spolu 190 eur) odpočítame nevyhnutné mesačné náklady 581,64 eur, na trojčlennú rodinu zostáva suma 447,14 eur, čo je na jedného člena rodiny asi 149,- eur. Ak by sme od terajšieho priemerného zárobku otca detí v sume 728,44 eur odpočítali sumu 250,- eur, ktorou údajne prispieva svojim rodičom, čo však podľa jej názoru nie je pravda a súdom stanovené výživné na obe deti t.j. 190,- eur, zostane mu mesačne suma 288,40 eur, teda skoro dvojnásobok toho, čo zostane im. Nie je teda v danom prípade zachovaná rovnaká životná úroveň všetkých členov rodiny. Poukázala ďalej na to, že otec u predchádzajúceho zamestnávateľa E. D., a.s. dosahoval priemerný zárobok 934,76 eur, u súčasného zamestnávateľa V., s.r.o. dosahuje priemerný zárobok 728,44 eur, teda o 206,32 eur menej. Je toho názoru, že súd mal vychádzať z predchádzajúceho príjmu otca, pretože tento zmenil zamestnávateľa sám na základe dohody. Jeho tvrdenie, že zamestnanie zmenil z dôvodu dennej dochádzky do práce, pričom náklady za pohonné hmoty boli asi 200,- eur mesačne bolo účelové. Teraz takisto dochádza do D. asi 60 km tam a späť a jedna cesta trvá najviac 25 minút, rozdiel v príjme je však uvádzaných 206,32 eur. Poukázala ďalej na to, že aj u nej došlo k zmene pomerov tým, že od 01.04.2015 je nezamestnaná, keďže zamestnávateľ s ňou rozviazal pracovný pomer z organizačných dôvodov. S poukazom na tieto skutočnosti, najmä s poukazom na to, že je v možnostiach a schopnostiach otca maloletých detí prispievať na ich výživu ňou požadovanou sumou, ako aj s poukazom na to, že otec zmenil zamestnanie, kde dosahuje menší príjem, považuje rozsudok súdu prvého stupňa za nesprávny a nespravodlivý a jednoznačne v rozpore so zákonom.

K podanému odvolaniu matky maloletých detí otec maloletých detí uviedol, že s týmto odvolaním nesúhlasí a súčasne zaslal súdu prvého stupňa návrh na zníženie výživného na maloleté deti, z ktorého vyplýva, že žiada znížiť vyživovaciu povinnosť na maloletého T. a A., na každé z detí na 50,- eur mesačne od právoplatnosti rozsudku.

Opatrovník sa k podanému odvolaniu matky maloletých detí písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné vo zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti podľa § 220 O.s.p. zmeniť a vo výroku o určení nedoplatku na zročnom výživnom je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušiť a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec v tejto časti vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Zákon o rodine v ust. § 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu, prípadne tiež, či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká.

Ust. § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine umožňuje zmeniť výšku výživného, pokiaľ nastane zmena pomerov. Výživné sa určuje vždy podľa stavu, ktorý je daný v čase rozhodovania súdu o nároku detí. Plynutím času môže nastať akákoľvek zmena pomerov súvisiaca s vekom detí a s tým spojenými zvýšenými nákladmi na ich výživu a môže nastať aj zmena pomerov na strane rodičov, ktorá z pravidla súvisí s jej zárobkovými, osobnými a majetkovými pomermi. Výživné však možno zmeniť len v prípade výraznej zmeny rozhodujúcich okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia, tak na strane oprávneného ako aj na strane povinného výživné platiť. V prípade, keď súd má rozhodovať o návrhu na zvýšenie výživného podľa tohto ustanovenia, musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. Posúdenie opodstatnenosti návrhu na zvýšenie výživného pre maloleté deti je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možností a schopností osoby povinnej výživou a od odôvodnených potrieb osoby oprávnenej na výživné. Súd v rámci tohto konania je povinný objasniť skutkový stav veci v zmysle § 120 ods. 2 O.s.p. a na základe zisteného stavu vykonať porovnanie pomerov účastníkov v čase poslednej úpravy výživného s pomermi v súčasnej dobe.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vyživovacia povinnosť na maloleté deti bola naposledy určovaná rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.11.2009, č.k. 2C/15/2009-71, ktorým bolo manželstvo rodičov rozvedené a súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli maloleté deti zverené do výchovy matky a otec detí sa zaviazal platiť na výživu maloletého T. sumu 83,- eur mesačne a na maloletú A. sumu 50,- eur, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvoze. V tej dobe mal maloletý T. 10 rokov a navštevoval šiestu triedu základnej školy. Maloletá A. mala 7 rokov a navštevovala druhú triedu základnej školy. Otec bol v tej dobe nezamestnaný a matka dosahovala priemerný zárobok 660,- eur mesačne.

V súčasnosti maloletý T. od 01.09.2014 navštevuje strednú školu - R. I. (anglický jazyk), a to mimo miesta trvalého bydliska, s čím má matka zvýšené náklady na cestovné, v škole hradí stravu mesačne okolo 44,- eur. U maloletého T. sú zvýšené náklady na zdravotnú starostlivosť v súvislosti s tým, že nosí okuliare, pri športe používa šošovky, ďalej je alergikom, tak sú mu zakupované kvapky a rôzne nosné spreje a raz za pol roka navštevuje aj kardiológa v G.. Maloletá A. v školskom roku 2014/2015 navštevovala siedmu triedu základnej školy. Matka jej rovnako v škole hradí stravné asi vo výške 44,- eur mesačne, maloletá má taktiež zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou, keďže nosí okuliare a pri športovej činnosti šošovky. Chodí na hodiny juda a taktiež navštevuje aj umeleckú školu, s čím má nepochybne matka zvýšené náklady, taktiež ako aj brat T. navštevuje raz za pol roka kardiológa v G..

Matka s deťmi býva v byte, za ktorý nájom platí 279,- eur, hradí všetky náklady súvisiace s bývaním (elektrická energia, smeti, telefón, internet, poisťka bytu), deťom platí poisťky, hradila skautský tábor a lyžiarsky výcvik. Matka dosahuje priemerný mesačný zárobok 792,50 eur.

Otec býva u svojich rodičov, ktorým podľa jeho tvrdenia prispieva na náklady súvisiace s bývaním mesačne sumu 250,- eur. Otcov priemerný mesačný zárobok predstavuje sumu 728,44 eur mesačne.

Vychádzajúc z uvedených skutočností berúc do úvahy predovšetkým pomery rodičov a akceptujúc aj potreby maloletých detí, bol odvolací súd toho názoru, že v danom prípade je dôvodné návrhu matky na

zvýšenie výživného u maloletých detí vyhovieť vo väčšom rozsahu ako uskutočnil súd prvého stupňa. Odvolací súd má za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca maloletých detí platiť na výživu maloletého T. sumu 130,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2014, kedy nepochybne u maloletého T. došlo k nárastu jeho potrieb tým, že začal navštevovať stredný typ školy mimo miesta trvalého bydliska a rovnako je v schopnostiach a možnostiach otca platiť na výživu maloletej A. sumu 90,- eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu matkou maloletých detí na zvýšenie výživného t.j. od 01.04.2014. Takto zvýšené výživné na maloletého T. a A. odvolací súd považoval za zodpovedajúce schopnostiam a možnostiam otca maloletých detí, ako aj potrebám maloletých detí, pričom v danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu suma 130,- eur mesačne u T. a 90,- eur mesačne u A. sú primeranými sumami na výživu týchto detí vzhľadom na ich vek, náklady spojené s ich zdravotnou starostlivosťou (okuliare, kardio ochorenie, alergia) ako aj ostatnými výdavkami súvisiacimi so športovou a umeleckou činnosťou u maloletej A., dochádzkou do škôl a ich realizáciou vo voľnom čase vo vzťahu k príjmu otca. Odvolací súd je toho názoru, že v danej veci bolo potrebné vychádzať u otca z jeho príjmu u terajšieho zamestnávateľa a nie z príjmu u predchádzajúceho zamestnávateľa, u ktorého pracoval do novembra 2013, keď skutočnosť, že otec maloletých detí u tohto zamestnávateľa skončil pracovný pomer dohodou z dôvodu neustáleho dochádzania z miesta trvalého bydliska do F., odvolací súd vyhodnotil, že otec sa nevzdal tohto zamestnania bez dôležitého dôvodu, najmä keď súčasný príjem otca sa po odpočítaní nákladov na dopravu výrazne neodlišuje od jeho príjmu od predchádzajúceho zamestnávateľa.

Pokiaľ ide o nedoplatok na zročnom výživnom u maloletého T. a maloletej A., v tejto časti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keďže z doteraz vykonaného dokazovania nie je zrejmé, v akej sume otec maloletých detí po rozhodnutí súdu prvého stupňa od marca 2015 výživné platil a nebolo teda možné s presnosťou nedoplatok na zročnom výživnom u maloletých detí vyčíslieť. Rovnako dáva do pozornosti súdu prvého stupňa odvolací súd tú skutočnosť, že pri vyčíslení nedoplatku na zročnom výživnom v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa nie je zohľadnená skutočnosť, že otec maloletých detí platil na ich výživu spolu sumu 150,- eur mesačne, hoci bol povinný platiť 133,- eur mesačne a od podania návrhu v apríli 2014 prispel nad rámec výživného sumou 119,- eur. Nie je zrejmé, či je potrebné uvedenú sumu započítať do nedoplatku na zročnom výživnom alebo ide o dar pre deti.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude teda doplniť dokazovanie ohľadne platieb otca na výživnom u A. od apríla 2014 a u T. od septembra 2014 a nedoplatok na zročnom výživnom vyčíslieť ku dňu rozhodnutia súdu s tým, že súd prvého stupňa rozhodne aj o spôsobe zaplatenia tohto nedoplatku na zročnom výživnom u maloletých detí.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.